

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 9/2015

**Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu Samkaup Strax, Akureyri,
að fara að fyrirmælum Neytendastofu um verðmerkingar**

**I.
Málsmeðferð**

Hinn 8. júlí 2014 kom starfsmaður Neytendastofu í verslunum Samkaup Strax, Borgarbraut og Byggðavegi Akureyri, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveða á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum ber fyrirtækjum að verðmerkja vöru þar sem hún er höfð til sýnis neytendum. Skoðanir starfsmanns Neytendastofu leiddu í ljós að ástand verðmerkinga var ábótavant í báðum verslunum.

Starfsmenn Samkaup Strax kvittuðu fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru við verðmerkingarnar. Ekki voru gerðar athugasemdir við niðurstöður skoðunarinnar af hálfu starfsmanns verslunarinnar. Í lok skoðunarinnar skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf hjá fyrirtækinu þess efnis að skoðunin hafi farið fram og að Neytendastofa myndi senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til Samkaup hf., rekstraraðila Samkaup Strax, dags. 14. júlí 2014, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðum skoðunarinnar og gerði grein fyrir þeim lögum og reglum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim fyrirmælum beint til Samkaup hf. að koma verðmerkingum í betra horf í verslunum Samkaup Strax, Borgarbraut og Byggðarvegi að viðlögðum sektum.

Hinn 3. desember 2014, var ástand verðmerkinga aftur skoðað hjá verslununum. Leiddi sú skoðun í ljós að ástand verðmerkinga var enn ábótavant. Starfsmenn Samkaup Strax kvittuðu fyrir komum starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru við ástand verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til Samkaup hf., dags. 14. janúar 2015, var fyrirtækinu gefinn tíu daga frestur til að koma að skýringum eða athugasemdum í málinu áður en tekin yrði ákvörðun á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

Með tölvubréfi, dags. 15. janúar 2015, sendi Samkaup hf. Neytendastofu skjal með verklagi Samkaupa vegna verðmerkinga. Greint var frá því að eftir heimsókn Neytendastofu í júlí 2015 hafi verið farið í verslanir Samkaup Strax sem séu 20 talsins hringinn í kringum landið. Þar hafi verið lögð sérstök áhersla á hillumiða og merkingar á framstillingum og farið vel yfir með verslunarstjórum. Þegar umsjónarmaður hafi komið í skoðun í október hafi verið sjáanlegur munur á merkingum og taldi Samkaup að náðst hefði góður árangur. Samkaup leggi mikið upp úr því að hafa þetta í góðu lagi og telji það óásættanlegt að bjóða viðskiptavinum upp á ómerktar vörur. Þess vegna hafi nýlega verið innleitt sérstakt verklag við verðmerkingar. Þetta sé liður í því að bæta þjónustu og ásýnd verslana og uppfylla kröfur eftirlitsaðila eins og Neytendastofu og Heilbrigðiseftirlits.

II. Niðurstaða

Í máli þessu hafði Samkaup hf. ekki sinnt fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslunum sínum Samkaup Strax, Borgarbraut og Byggðarvegi, í viðunandi horf innan tilsetts tíma eftir skoðun stofnunarinnar þann 9. júlí 2014.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og heimildar í ákvæði 18. gr. sömu laga, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 1.-3. mgr. 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.“

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

Skylda til að verðmerkja með sölu- og einingarverði gildir einnig hvar sem vörur eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, á vefsíðum eða annars staðar. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka einingarverð.“

Samkvæmt ákvæðunum ber Samkaup hf. ávallt að verðmerkja allar söluvörur sínar. Verðmerkingar þurfa jafnframt að vera skýrar og greinilegar.

Með því að hafa ekki verðmerkt vörur í verslunum sínum Samkaup Strax, Borgarbraut og Byggðarvegi og vegna ósamræmis á verði á kassa og í hillu hefur Samkaup hf. brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005 sem og ákvæðum 3. gr. reglna nr. 536/2011. Þá hafði fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf innan tilskilins frests og því þykir stofnuninni nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðunum Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til alls framangreinds, sem og að teknu tilliti til meðalhófsreglu stjórnsýslulaga og jafnræðisreglu stjórnsýslulaga með hliðsjón af sektarákvörðunum í sambærilegum málum, þykir Neytendastofu hæfilegt að leggja á Samkaup hf. stjórnvaldssekt að fjárhæð 250.000 kr. (tvö hundruð og fimmtíu þúsund krónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III.
Ákvörðunarorð:

„Samkaup hf., Krossmóa 4, Reykjanesbæ, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæði 3. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vöru, með því að hafa ekki verðmerkt vörur í verslun sinni Samkaup Strax, Borgarbraut og Byggðarvegi, Akureyri.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Samkaup hf. að fjárhæð kr. 250.000 (tvöhundruðogfimmtíuþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 23. febrúar 2015.

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir